

نظریه تربیتی تبلور فهمی است که ما از متون داریم/ قرآن و نهج البلاغه را به عنوان مبنای معرفتی در نظر بگیریم

مؤلف کتاب منشور تربیت علوی در مراسم رونمایی از این کتاب گفت: یک نظریه تربیتی تبلور فهمی است که ما از متون داریم و وقتی نظریه پردازی می‌کنیم فهمان را متجلی می‌کنیم. باید قرآن و نهج البلاغه را به عنوان مبنای معرفتی در نظر بگیریم و بر اساس آن عمل کنیم.

مؤلف کتاب منشور تربیت علوی در مراسم رونمایی از این کتاب گفت: یک نظریه تربیتی تبلور فهمی است که ما از متون داریم و وقتی نظریه پردازی می‌کنیم فهمان را متجلی می‌کنیم. باید قرآن و نهج البلاغه را به عنوان مبنای معرفتی در نظر بگیریم و بر اساس آن عمل کنیم.

به گزارش خبرگزاری مهر، نشست «نظریه پردازی تربیتی بر اساس متون موثق با تکیه بر نهج البلاغه» و رونمایی از کتاب «منشور تربیت علوی» امروز دوم تیرماه به همت مرکز تحقیقات امام علی(ع) و با همکاری مؤسسه بین‌المللی مطالعات نهج البلاغه در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی برگزار شد.

منصور پهلوان عضو هیئت علمی دانشگاه تهران، علیرضا رحیمی نویسنده کتاب و مرتضی گوهری پور عضو هیئت علمی مؤسسه بین‌المللی مطالعاتی نهج البلاغه در این نشست سخنرانی کردند.

رحیمی در این نشست با طرح این سؤال که آیا نظریه تربیتی اسلامی مبتنی بر متون موثق می‌تواند وجود داشته باشد؟، گفت: برای پاسخ به این سؤال چند گزاره مطرح می‌شود؛ نخست اینکه آیا موضوعی بنام دانش تربیت و تعلیم وجود دارد؟ در پاسخ به این سؤال باید گفت این علم وجود دارد در حالی که برخی می‌گویند تعلیم و تربیت علم نیست. دانش گاهی به هنرهایی مانند مدیریت محدود نمی‌شود بلکه معارفی است که به بررسی وضعیت‌ها و موقعیت‌های تربیتی می‌پردازد و از این منظر دانش تعلیم و تربیت یک علم تجربی است.

وی با بیان اینکه اساساً تربیت از معقولات ثانویه فلسفی است، افزود: اگر قرار است دانش تعلیم و تربیت موقعیت‌های تربیتی را به لحاظ تجربی بررسی کند ما به چه موقعیتی تربیتی می‌گوییم؟ در پاسخ می‌گوییم تا زمانی که فعالیتی به نام تربیتی شناخته نشود فعالیت تربیتی نخواهد بود. ما باید در ابتدا در یک بستر فرهنگی واقعیات تربیتی را بررسی و مطالعه کنیم. اساساً آموزش و پرورش جزیره نیست و یک شبه قاره است چون به فرهنگ متصل است. بنابراین وضعیت‌هایی که در علوم تربیتی بررسی می‌شود وضعیت‌هایی است که بر اساس ذهن مربیان تربیتی شکل می‌گیرد. پس در نظریات تربیتی نگاه فلسفی مبانی عملکرد است.

وی با اشاره به اینکه وقتی درباره تربیت می‌اندیشیم نیازمند فهمی هستیم که موقعیتی را تربیتی بنامیم، گفت: این فهم می‌تواند خالق آثار باشد همان طور که اندیشه فیلسوفان می‌تواند متنی برای خواندن ایجاد کند. فهم تربیتی می‌تواند مبتنی بر فهم دیگری مانند فهم قرآن باشد، حتی اگر بخواهیم علوم تربیتی را کاملاً تجربی بدانیم باز مبتنی بر فهم است. گاهی فهم بر اساس یک متن موثق، فهم متن موثق است اگرچه فهم ما می‌تواند موثق نباشد اما متن موثق است پس با توجه به فهم‌های متفاوت نظریات متفاوت داریم.

وی با بیان اینکه اگر بخواهیم در حوزه تربیت اسلامی نظریه پردازی کنیم باید به سراغ متون موثق برویم و چاره‌ای جز آن نداریم، بیان کرد: یک نظریه تربیتی تبلور فهمی است که ما از متون داریم و وقتی نظریه پردازی می‌کنیم فهمان را متجلی می‌کنیم. اینکه صرفاً قرآن و نهج البلاغه را بخوانیم و سریع نتیجه‌گیری کنیم مطلوب نیست بلکه باید این منابع را به عنوان مبنای معرفتی در نظر بگیریم و بر اساس آن عمل کنیم.

رحیمی تصریح کرد: فیلسوف تربیتی باید براساس این فهم به یک نظریه منسجم و با زبان علما برسد، چون گاهی فیلسوفان اسلامی به زبانی حرف می‌زنند که فقط خودشان می‌فهمند. باید به گونه‌ای حرف بزنیم که برای دیگران قابل فهم باشد. برای مطالعات تربیتی فهم ضرورت دارد و دانش تعلیم و تربیت بدون نظریه پردازی معنا ندارد.

محمد مهدی شریعتمدار رئیس هیئت امنای مؤسسه بین‌المللی تحقیقاتی نهج البلاغه در این مراسم با بیان اینکه نهج البلاغه برادر قرآن است و بعد از قرآن مقدس‌ترین کتاب ماست، گفت: مؤسسه نهج البلاغه بعد از دوران فطرتی که داشت تجدید حیات کرد و مطالعات مهم، ایدئولوژیک، باه آغاز کرده است. کا، گه‌ه‌ها، مختلف، به هت‌ه، د، جه‌ه، تعلیم، تبت شکا، گ‌فته است. وی ادامه داد: همچنین به زودی کتاب دیگری با موضوع «آموزه‌های تعلیم و تربیت در نهج البلاغه» منتشر می‌شود. این کتاب رساله دانشگاهی است که در یکی از دانشگاه‌های لبنان انجام شده و اکنون به فارسی ترجمه شده و مطالعه تطبیقی به نظریات تعلیم و تربیت در اندیشه‌ها و مکاتب جدید با نظریه تعلیم و تربیت اسلامی دارد.